

BRUNMÅLA

Om hästens inälvparasiter och avmaskning

För att förbygga att hästen drabbas av parasitproblem och samtidigt minska användningen av avmaskningsmedel krävs betesplanering och regelbunden träckprovtagning. Minskad användning av avmaskningsmedel är nödvändigt för att bromsa utvecklingen av resistens hos parasiterna.

Rutinmässig avmaskning av alla hästar är inte att rekommendera då det har visat sig påskynda resistensutveckling.

Föl och unghästar är känsligare för inälvparasiter än vuxna hästar och man bör därför vara extra noga med sina rutiner när det gäller

Hästens viktigaste inälvparasiter

Stor blodmask

Den stora blodmasken är hästens farligaste inälvparasit som kan ge allvarlig sjukdom, framförallt i form av kolik, på grund av att larverna orsakar skador i kärlväggarna på de blodkärl som går till tarmarna. Den stora blodmasken var tidigare ovanlig men har på senare tid sett en ökning.

Liten blodmask

Den lilla blodmasken är hästens vanligaste inälvparasit och i stort sett alla hästar bär på denna. Oftast ses inga symtom hos hästen, men kraftig infektion kan orsaka nedsatt allmäntillstånd, avmagring, kolik och diarré. Hästen smittas genom att den får i sig larver via betet. Larverna kapslar in sig i grovtarmens slemhinna och där kan de ligga vilande långa perioder. I det vilande stadiet kan de inte upptäckas vid träckprov och de är inte mottagliga för avmaskningsmedel. De vuxna maskarna som lever fritt i tarmen lägger ägg som ses på träckprov och kan avdödas med avmaskningsmedel. Yngre hästar sprider ofta större mängd ägg av liten blodmask än vad äldre hästar gör, och de är också känsligare och utvecklar oftare sjukdom relaterat till parasitbördan.

Bandmask

Bandmask är relativt vanligt och kan orsaka slemhinneskador i tarmen samt utgöra ett mekaniskt hinder för tarmpassage, vilket utgör en risk för kolik.

dessa, för att undvika att de drabbas av sjukdomar orsakade av inälvparasiter.

Åtgärder för att minska parasitsmitta

- Skilj på sommar- och vinterhagar.
- Föl och unghästar bör få så rena beteshagar som möjligt, helst där inga hästar har gått föregående sommar.
- Byt hage innan den är helt nerbetad. Tillräcklig betestillgång och tillräckligt stor areal minskar smittrycket.
- Mocka rent i hagar och paddockar minst 2 gånger per vecka.
- Avmaska nytillkomna hästar 3 dagar innan de släpps ut i gräshage.
- Gör träckprovsundersökning innan byte av hage vår och höst.
- Utfodra inte på marken.

Spolmask drabbar framförallt föl och unghästar
Spolmaskens ägg är mycket motståndskraftiga och kan överleva länge i miljön. Larvernas livscykel innebär att de migrerar via lungorna och kan då ge upphov till hosta och näsflöde. Föl som vistas i stuterimiljö med många andra föl kommer sannolikt infekteras av spolmask och bör därför alltid avmaskas mot spolmask. Har man inte så många föl kan man ta träckprov för att kontrollera om avmaskning behövs. Detta kan göras tidigast vid 12 veckors ålder. Om unghästen är bukig och raggig och har dålig tillväxt kan man misstänka spolmaskinfektion. Efter tre års ålder har hästen vanligtvis utvecklat en motståndskraft mot spolmask och då är infektion ovanligt.

Styngfluga

Styngflugan lägger ägg i hästens päls och hästen slickar sedan i sig larver när de kläcks vilket orsakar klåda på huden. Larverna vandrar via munhålan till magsäcken där de övervintrar. Larverna kommer ut via träcken nästa vår, förpuppas och utvecklas sedan tillflugor. Hästen kan tillfälligt visa besvär från munhålan då larverna vistas där på sin väg mot magsäcken. Eftersom äggen inte kommer ut via träcken kan styngflugeägg inte påvisas vid träckprovsundersökning. Numera rekommenderas inte rutinmässig avmaskning på hösten mot styngfluga längre, då infektion är relativt ofarlig. Viktigaste åtgärd mot styngfluga är att skrapa bort synliga ägg från pälsen.

När ska man ta träckprov?

För att få reda på om hästen behöver avmaskas eller inte, samt vilket preparat som bör användas, rekommenderas att man gör en träckprovsundersökning. Detta görs lämpligen på våren i april-maj, i god tid innan hästen eventuellt ska släppas ut på bete. Även om hästen ska gå i samma hage året runt och inte ska gå på bete är detta viktigt, då larverna vaknar ut sin vintervila på våren.

Provtagning kan även göras på hösten i september-oktober efter betet, detta är särskilt

- Växelbeta med andra djurslag om det finns möjlighet.
- Underdosera inte avmaskningsmede l. Ta reda på hästens vikt och ge hellre lite för mycket än för lite.

Lycka till och diskutera gärna med din veterinär om du har frågor om parasiter, träckprov och avmaskning!

Leg.vet Maria Laudon

viktigt om inga avmaskningar har gjorts under vår och sommar. Det är under sommartid som hästarna infekteras och under denna tid som parasiterna är mottagliga för avmaskning. På vintern i januari-februari är det endast unghästar som är aktuella för eventuell träckprovtagning och avmaskning, och då i första hand mot spolmask. Vid provtagning är det särskilt viktigt att kontrollera för förekomst av stora blodmasken, eftersom denna kan ge upphov till allvarlig sjukdom hos hästen. Ofta måste man begära denna analys specifikt. Kontrollera med labbet som du tänkt använda dig av så att du väljer rätt analysmetod. På våren är detta särskilt viktigt, för att undvika smittspridning av stora blodmasken på betet. Även om antalet blodmaskägg är lågt kan det finnas stor blodmask bland dessa. Det är inte möjligt att skilja på utseendet på ägg från stora och lilla blodmasken vid en vanlig träckprovsundersökning utan att göra antingen en odling där larver odlas fram, alternativt en speciell analys som påvisar DNA från den stora blodmasken.

Vid förekomst av stor blodmask eller bandmask rekommenderas avmaskning. Vid förekomst av liten blodmask är det beroende av antalet ägg, vid sparsam mängd ägg behöver avmaskning inte göras.

Träckprov påvisar endast ägg, som läggs av vuxna maskar. Larver kan inte påvisas. Nästan alla hästar har en liten mängd larver men det är inte farligt. Tvärtom kan de bidra till att stimulera hästens eget immunförsvar mot parasiterna.

Copyright © Brunmåla AB, All rights reserved.

Our mailing address is:

info@brunmala.se

Want to change how you receive these emails?

You can [update your preferences](#) or [unsubscribe from this list](#).